

Sygn. akt VII U 1692/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Protokolant: Paulina Filipkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 marca 2018 r. w Warszawie

sprawy S. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.

o wcześniejszą emeryturę

na skutek odwołania S. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W.

z dnia 3 listopada 2017 r. znak: (...)oraz

z dnia 6 grudnia 2017 r. znak: (...)

- zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznaje S. W. prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 1 października 2017 roku.

UZASADNIENIE

W dniu 30 listopada 2017r. S. W. złożył, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W., odwołanie od decyzji z dnia 3 listopada 2017r., znak: (...), odmawiającej przyznania prawa do wcześniejszej emerytury.

Uzasadniając swe stanowisko ubezpieczony wskazał, że od początku pracy zawodowej – w szkole przyzakładowej, w Przedsiębiorstwie (...) i w innych firmach - miał do czynienia z azbestem, a także używał różnych materiałów izolacyjnych zwanych wełnami. Ponadto, w pracy, którą wykonywał, były używane zaprawy cementowe, których elementem był kurz azbestowy oraz tektury azbestowe. Ubezpieczony nie był w tym czasie wyposażony w odpowiednią odzież ochronną i nie korzystał z zabezpieczeń dróg oddechowych podczas prac remontowych. To powodowało „zmulenie” organizmu, uczulenia skórne, choroby dróg oddechowych czy choroby oczu. Obecnie skutkuje to obniżoną odpornością organizmu i podwyższeniem zachorowalności na zapalenia oskrzeli, czy zapalenia płuc, a także chorobami krążeniowymi krwi, również przebyłym zawałem.

Ubezpieczony zwrócił również uwagę, że z różnych powodów pracował w godzinach nadliczbowych, nierzadko w 30 stopniowym mrozie. Poza tym wykonywał prace w pobliżu maszyn i urządzeń w ruchu w wysokich temperaturach, w wielkim zapyleniu, a także w dużym hałasie sięgającym ponad 100 decybeli. Większość prac w połączeniu z prymitywnymi zabezpieczeniami przed upadkiem z wysokości, mocno obciążała fizycznie i psychicznie.

Dodatkową okolicznością, na którą wskazał ubezpieczony, była praca wykonywana w gospodarstwie rolnym rodziców. Nie została ona uwzględniona z powodu braku oświadczenia, które ubezpieczony dołączył do odwołania (odwołanie z dnia 28 listopada 2017r., k. 2 – 3 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o umorzenie postępowania w zakresie, w jakim zaskarżona decyzja została zmieniona przez decyzję z dnia 6 grudnia 2017r., znak: ENS/15/045160170 oraz o oddalenie odwołania w pozostałej części na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wskazał, że organ rentowy do ogólnego stażu pracy ubezpieczonego uwzględnił okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców. W wyniku tego ogólny udokumentowany staż pracy wyniósł 25 lat i organ rentowy w dniu 6 grudnia 2017r. wydał decyzję, w której ponownie odmówił S. W. prawa do emerytury jedynie z powodu braku wykazania wymaganego 15 letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. Do stażu pracy w warunkach szczególnych ubezpieczonemu nie został zaliczony okres zatrudnienia od 1 lutego 1974r. do 21 czerwca 1990r. w Przedsiębiorstwie (...), ponieważ ubezpieczony nie przedstawił za wskazany okres świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Wobec powyższego odmówiono przyznania świadczenia emerytalnego (odpowiedź na odwołanie z dnia 19 grudnia 2017r., k. 6 a.s.).

W dniu 28 grudnia 2017r. S. W. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 6 grudnia 2017r., znak: (...)odmawiającej ponownie przyznania prawa do wcześniejszej emerytury. W odwołaniu wskazał, że pracował w warunkach szczególnych w Przedsiębiorstwie (...), które zajmowało się izolacjami w elektrociepłowniach i elektrowniach. Podczas wykonywania prac ubezpieczony miał do czynienia z watą szklaną, watą mineralną, sznurem azbestowym i azbestem. Zakład pracy uległ jednak likwidacji i nie ma możliwości uzyskania świadectwa pracy w szczególnych warunkach. Taką pracę mogą jednak poświadczyć świadkowie, których ubezpieczony wskazał w odwołaniu (odwołanie z dnia 28 grudnia 2017r., k. 3 akt sprawy o sygn. VIIU 113/18).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. w piśmie procesowym z dnia 22 stycznia 2018r. wskazał, że w zakresie decyzji z dnia 6 grudnia 2017r., kwestionowanej przez ubezpieczonego, wypowiedział się w odpowiedzi na odwołanie z dnia 19 grudnia 2017r., złożonej w związku z odwołaniem od decyzji z dnia 3 listopada 2017r. Stanowisko to podtrzymał, a ponadto wniósł o łączne rozpoznanie i rozstrzygnięcie odwołań od obu decyzji, zgodnie z art. 219 k.p.c. (pismo procesowe organu rentowego z dnia 22 stycznia 2018r., k. 4 akt sprawy o sygn. VIIU 113/18).

Sprawa z odwołania od decyzji z dnia 6 grudnia 2017r., zarejestrowana pod sygnaturą akt VIIU 113/18, została połączona celem wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą od sygnaturze VIIU 1692/17, dotyczącą odwołania od decyzji z dnia 3 listopada 2017r. (zarządzenie z dnia 2 lutego 2018r., k. 5 akt sprawy o sygn. VIIU 113/18).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. W., ur. (...), uczęszczał do Zespołu Szkół Zawodowych Ministerstwa Górnictwa i Energetyki w K. w zawodzie monter instalacji chemooodpornej i antykorozyjnej. W okresie nauki od 1 lutego 1974r. do 31 stycznia 1976r. odbywał praktyczną naukę zawodu w Przedsiębiorstwie (...). Przez trzy dni w tym czasie pracował, a przez trzy dni uczył się (zeznania ubezpieczonego, k. 45 a.s., świadectwo ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej i świadectwo pracy z dnia 21 czerwca 1990r. – akta ZUS; umowa o naukę zawodu – akta osobowe k. A1).

Po ukończeniu szkoły S. W. wystąpił do Dyrekcji Przedsiębiorstwa (...) o przyjęcie do pracy w zawodzie monter izolacji termicznej. Został zatrudniony od 1 lutego 1976r. jako blacharz - monter izolacji termicznej (podanie z dnia 26 stycznia 1976r. – akta osobowe k. A3, umowa o pracę – akta osobowe k. A4). Podczas zatrudnienia odbył służbę wojskową w okresie od 24 października 1979r. do 30 kwietnia 1982r., a po powrocie do pracy z dniem 3 maja 1982r. został ponownie zatrudniony jako monter blacharz (pismo z dnia 3 maja 1982r. – akta osobowe).

Ubezpieczony, będąc zatrudnionym w Przedsiębiorstwie (...), czterokrotnie pracował w RFN na budowach eksportowych jako blacharz na podstawie umów podpisanych z pracodawcą. Było to w okresach: od 26 lipca 1983r. do 29 kwietnia 1984r., od 9 października 1984r. do 30 czerwca 1985r., od 2 września 1985r. do 31 października 1985r.

i od 16 maja 1989r. do 12 kwietnia 1990r. (świadcstwo pracy z dnia 21 czerwca 1990r. – akta osobowe; umowy o pracę w RFN – akta osobowe).

Praca S. W. jako monter blacharza izolacji termicznej była realizowana w pełnym wymiarze czasu pracy, a często także w godzinach nadliczbowych, na różnych budowach, np. w B., w K., w elektrociepłowniach na Żeraniu czy na S.. Na jednej budowie pracowało kilka brygad. W większości wypadków praca odbywała się na rusztowaniu ustawionym przy ścianie filtra albo kotła. Podobnie było też na rurociągach, które były umiejscowione 5-6 m nad ziemią. Ubezpieczony zajmował się izolowaniem. Na ścianach płaskich izolował płytami o wymiarach 0,5m x 1m i grubości 5-10 cm, które wcześniej trzeba było dociąć. Przed położeniem płyt należało wyczyścić ścianę i pomalować. Grube rurociągi były izolowane wełną szklaną z tym, że te, które były gorące izolowano wełną mineralną bądź wełną bazaltową. Z kolei cienkie rurociągi, odchodzące od rur ciepłowniczych czy wysokoprężnych, były owijane sznurem azbestowym. Od temperatury czynnika, który płynął w takim rurociągu zależała grubość sznura, która mogła wynosić 30, 40, 50 mm. Zdarzało się, że przed położeniem izolacji rurociąg, tak jak ściana, musiał być przygotowany. W przypadku pracy na dużym kotle do izolacji była powierzchnia około 20-30 tys. metrów kw. Warstw izolacji było 2-3, dlatego na takie prace na dużym kotle razem z turbiną brygada przeznaczała około roku. Z upływem lat technologia pracy ulegała zmianom, przede wszystkim pojawiła się lepsza wełna. Na wełnę była nakładana siatka, którą trzeba było naciągnąć, a potem płaszcz cementowo – azbestowy, tj. mieszanina piasku z cementem w odpowiednich proporcjach plus kurz azbestowy, który nadawał kleistości. Był on nakładany i rozciągany na rurociągu czy na ścianie za pomocą specjalnych gum, wkładanych na rękę. Na kotłach natomiast spawacze spawali blachę, z tym że na nowszych kotłach była to blacha trapezowa. Zdarzało się, że izolarze ją kładli, ale spawaniem zajmowali się spawacze (zeznania świadków: P. W., k. 30 – 32 a.s. i S. D., k. 32 – 33 a.s., zeznania S. W., k. 45 – 46 a.s.).

Praca ubezpieczonego obejmowała również zdejmowanie zużytej, przepalonej izolacji, np. w razie awarii kotła. Podobne czynności związane z usunięciem poprzedniej izolacji ubezpieczony podejmował również wykonując izolacje rurociągów. Potem następowało czyszczenie kanału, malowanie i na koniec położenie nowej izolacji (zeznania świadków: P. W., k. 30 – 32 a.s. i S. D., k. 32 – 33 a.s., zeznania S. W., k. 45 – 46 a.s.).

Innych prac poza wskazanymi S. W. nie wykonywał. Takie prace realizowała firma i przeważnie wszystkie osoby w niej zatrudnione. W związku z tym ubezpieczony nie był kierowany do innych prac, zajmował się izolacją. Podobnie było na kontraktach zagranicznych, gdzie S. W. również wykonywał prace izolacyjne, tak jak w kraju, tyle tylko, że musiał pracować więcej (zeznania świadków: P. W., k. 30 – 32 a.s. i S. D., k. 32 – 33 a.s., zeznania S. W., k. 45 – 46 a.s.).

Po zakończeniu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) ubezpieczony od dnia 2 lipca 1990r. został zatrudniony w (...) sp. z o.o. w W. na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku blacharza (umowa o pracę z dnia 2 lipca 1990r., k. 39 akt osobowych). Pracę wykonywał m.in. na budowie S., a wraz z nim zatrudnieni w tej spółce byli również S. D. i P. W., z którymi ubezpieczony pracował wcześniej w Przedsiębiorstwie (...) (zeznania świadków: P. W., k. 30 – 32 a.s. i S. D., k. 32 – 33 a.s., zeznania S. W., k. 45 – 46 a.s., pisma (...) sp. z o.o., k. 20 – 22 akt osobowych).

Mimo powierzenia czynności blacharza, S. W. faktycznie wykonywał prace izolacyjne w pełnym wymiarze czasu pracy, takie jak w Przedsiębiorstwie (...). Poza tym pełnił funkcję brygadzysty i nadzorował prace blacharzy monterów izolacji termicznej, którzy przed rozpoczęciem pracy i po jej zakończeniu czekali na brygadzystę, który w nastawni na początku dnia pracy musiał otworzyć polecenie, zaś po zakończeniu pracy, zamykał je. Poza tym przez cały czas pracy brygadzista przebywał na stanowisku pracy wraz z osobami, które mu podlegały. Musiał też zmierzyć np. średnicę i długość rurociągu, czy płaszczyznę ściany i ustalić ile materiału potrzeba. Miał jeszcze obowiązek przejrzeć rusztowanie, co robił codziennie i podpisywał kartę, że jest ono zdadne do pracy. Poza tym razem z podległymi pracownikami wykonywał tę samą pracę, którą oni wykonywali. Jeśli gdzieś odchodził, to pracownicy musieli przerwać swoje czynności, ponieważ dozór nad nimi musiał być sprawowany przez cały czas (zeznania świadków: P. W., k. 30 – 32 a.s. i S. D., k. 32 – 33 a.s., zeznania S. W., k. 45 – 46 a.s., pisma (...) sp. z o.o., k. 20 – 22 akt osobowych).

Praca ubezpieczonego w (...) Sp. z o.o. trwała do 31 grudnia 1998r., a także po tej dacie. Przed 31 grudnia 1998r. ubezpieczony był na dwóch kontraktach zagranicznych w okresach: od 15 marca 1994r. do 21 czerwca 1994r. oraz od 2 lutego 1998r. do 16 września 1998r., gdzie wykonywał takie prace jak w kraju (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 15 maja 2001r., akta kapitałowe, zeznania świadków: P. W., k. 30 – 32 a.s. i S. D., k. 32 – 33 a.s., zeznania S. W., k. 45 – 46 a.s., pisma (...) sp. z o.o., k. 20 – 22 akt osobowych).

W dniu 5 października 2017r. S. W. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o emeryturę. Do wniosku dołączył informację dotyczącą okresów składkowych i nieskładkowych wraz z załącznikami (wniosek o emeryturę z 5 października 2017r. wraz z załącznikami, k. 1-20 akt emerytalnych).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał w dniu 3 listopada 2017r. decyzję znak: (...), w której odmówił przyznania prawa do wcześniejszej emerytury ze względu na nieudowodnienie wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy oraz z uwagi na brak udokumentowania 25 letniego okresu składkowego i nieskładkowego, który według wyliczeń ZUS wyniósł łącznie 24 lata, 5 miesięcy i 22 dni (decyzja ZUS z 3 listopada 2017r., k. 22 akt emerytalnych).

S. D. odwołał się od wskazanej decyzji. Do odwołania dołączył dodatkowe dokumenty. Po ich analizie organ rentowy w dniu 6 grudnia 2017r. wydał nową decyzję, znak: (...) w której ponownie odmówił przyznania prawa do wcześniejszej emerytury. W uzasadnieniu decyzji wskazał, że ubezpieczony posiada łączny okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 25 lat, ale wciąż nie legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych (decyzja ZUS z 6 grudnia 2017r., k. 26 akt emerytalnych). Ubezpieczony złożył odwołanie także od tej decyzji (odwołanie z dnia 28 grudnia 2017r., k. 3 akt sprawy o sygn. VIIU 113/18).

Odwołanie od odmownej decyzji ZUS złożył również S. D., który realizował tożsame prace co ubezpieczony. Sąd Okręgowy Warszawa – Praga, po wydaniu opinii przez biegłego sądowego i przesłuchaniu świadków, przyznał S. D. wcześniejszą emeryturę uznając, że w Przedsiębiorstwie (...) wnioskodawca pracował w warunkach szczególnych (protokół rozprawy z dnia 2 września 2014r., k. 22 – 24 akt sprawy o sygn. VIIU 1345/14, wyrok z dnia 10 października 2014r., k. 48 akt sprawy o sygn. VIIU 1345/14, dokument z dnia 25 września 2014r., k. 29 – 34 akt sprawy o sygn. VIIU 1345/14).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie niekwestionowanych przez strony dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach kapitałowych i emerytalnych, prowadzonych przez ZUS oraz w aktach osobowych ubezpieczonego. Ponadto Sąd Okręgowy za podstawę ustaleń faktycznych przyjął wiarygodne zeznania świadków P. W. i S. D., którzy przez wiele lat pracowali w tych samych zakładach pracy, w których zatrudniony był ubezpieczony i potwierdzili okoliczności pracy ubezpieczonego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako monter izolacji termicznej. Zdaniem Sądu z uwagi na spójność zeznań świadków i dokumentów, nie było podstaw do kwestionowania ich wiarygodności.

Sąd dał wiarę również zeznaniom ubezpieczonego, który potwierdził to, co zeznali świadkowie i to co wynika z dokumentów. Z uwagi na spójność jego zeznań z pozostałym zgromadzonym materiałem dowodowym, nie istniały okoliczności dyskwalifikujące te zeznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania S. W. od decyzji organu rentowego z dnia 3 listopada 2017r. i z dnia 6 grudnia 2017r., znak: (...) jako zasadne, zasługiwały na uwzględnienie.

Art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017r., poz. 1383), zwanej ustawą emerytalną, wskazuje, że ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do Otwartego Funduszu Emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Przy określaniu prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie ma żadnej swobody. Prace te ściśle i jasno zostały określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r., Nr 8, poz. 43) – zwanym dalej rozporządzeniem w sprawie wieku emerytalnego. Na wykazach prac zawartych w tym akcie prawnym, nie kończą się jednak ograniczenia dotyczące uprawnień z tytułu wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Aby daną pracę uznać za wykonywaną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, pracownik musi ją wykonywać stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy. Dodatkowo, zgodnie z powołanym rozporządzeniem, aby mężczyzna mógł nabyć prawo do emerytury powinien:

1. posiadać 25-letni okres zatrudnienia, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia);
2. wykonywać pracę wymienioną w wykazie A (Prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego), będącym załącznikiem do rozporządzenia;
3. osiągnąć wiek emerytalny wynoszący 60 lat (§ 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia) oraz
4. być zatrudnionym przez co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach (§ 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia).

Wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze powinno być stwierdzone przez pracodawcę w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze lub w świadectwie pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 1997 roku, II UKN 417/97 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2001 roku, II UKN 598/00). Świadectwo pracy w warunkach szczególnych jest jednak dokumentem prywatnym w rozumieniu art. 245 k.p.c. i nie stanowi dowodu tego co zostało w nim odnotowane (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 grudnia 2013r., III AUa 783/13, Lex nr 1409118). Pomimo istnienia takiego dokumentu możliwe jest zatem ustalenie, że praca w warunkach szczególnych nie była wykonywana i odwrotnie, w sytuacji, gdy wnioskodawca takim dokumentem nie dysponuje, nie jest zamknięta możliwość ustalenia, że wykonywał pracę, o jakiej mowa w rozporządzeniu z dnia 7 lutego 1983r. W razie wszczęcia postępowania sądowego, toczącego się wskutek odwołania od odmownej decyzji organu rentowego w sprawie przyznania uprawnień do emerytury w wieku obniżonym, dopuszczalne jest przeprowadzanie wszelkich dowodów dla wykazania okoliczności, mających wpływ na prawo do świadczenia. W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być więc udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego.

W rozpatrywanej sprawie ostatecznie, po wydaniu decyzji z dnia 6 grudnia 2017r., jedyną okolicznością, co do której istniał spór między stronami, było to, czy ubezpieczony legitymuje się co najmniej 15 – letnim okresem pracy w warunkach szczególnych. Spełnienie innych warunków, od których zależy przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury, nie było zaś sporne.

Organ rentowy nie uwzględniając żadnego okresu pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych, wskazał na brak świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Sąd ocenił jednak, że brak dokumentów, na które powołał się

organ rentowy, nie stanowi przeszkody, by ustalić, że ubezpieczony faktycznie pracował w warunkach szczególnych. Z tego względu zostali przesłuchani świadkowie, którzy pracowali wraz z ubezpieczonym w (...) Sp. z o.o. oraz Przedsiębiorstwie (...) w tych samych okresach, a okresowo nawet w tej samej brygadzie. Sąd przeprowadził również dowód z przesłuchania ubezpieczonego oraz dowody z dokumentów, w tym z akt osobowych oraz z akt sprawy Sądu Okręgowego Warszawa – Praga o sygn. VIIU 1345/14.

Przesłuchani świadkowie, a także sam ubezpieczony, potwierdzili zgodnie, że praca ubezpieczonego w obu ww. zakładach, polegała na wykonywaniu prac izolacyjnych kotłów, ścian czy rurociągów. Ubezpieczony wprawdzie miał wskazane w dokumentach stanowisko blacharz monter izolacji termicznej, a w (...) sp. z o.o. stanowisko blacharz, jednak dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 19 maja 2011r., III UK 174/2010; z dnia 8 czerwca 2011r., I UK 393/2010; z dnia 1 czerwca 2010r., II UK 21/2010; z dnia 14 września 2007r., III UK 27/2007, OSNP 2008/21-22 poz. 325; z dnia 19 września 2007r., III UK 38/2007, OSNP 2008/21-22 poz. 329; z dnia 6 grudnia 2007r., III UK 66/2007; z dnia 22 stycznia 2008r., I UK 210/2007, OSNP 2009/5-6 poz. 75 i z dnia 24 marca 2009r., I PK 194/2008).

Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego, S. W. po zakończeniu praktycznej nauki zawodu, która nie może być uznana za pracę w warunkach szczególnych, wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, tj. w okresie od 1 lutego 1976r. do 21 czerwca 1990r. i potem od 2 lipca 1990r. do 31 grudnia 1998r. stale i w pełnym wymiarze godzin, w przedsiębiorstwach realizujących prace izolacyjne w elektrowniach bądź elektrociepłowniach, bez względu na nazwę zajmowanego stanowiska, zajmował się wykonywaniem izolacji termicznych rurociągów, ścian czy kotłów. Pracę tę świadczył m.in. na terenie zakładu (...), S. i nie był kierowany do wykonywania żadnych innych czynności. W ramach dobowego wymiaru czasu pracy owijał rurociągi i zbiorniki przemysłowe watą szklaną lub mineralną, ewentualnie sznurami, a potem nakładał siatkę, płaszcz cementowo – azbestowy oraz blachę – w zależności od tego, co izolował.

Prace te, zdaniem Sądu, należy zakwalifikować według Działu IV, zatytułowanego "W chemii", pkt 38, w którym wskazano prace antykorozyjne i termoizolacyjne urządzeń i instalacji technologicznych, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

O prawidłowości takiej kwalifikacji pracy wnioskodawcy w spornym okresie świadczy też to, że w sprawie z odwołania S. D. o sygn. VIIU 1345/14 biegły sądowy z dziedziny bhp, analizując analogiczne czynności wykonywane przez S. D. potwierdził słuszność takiej kwalifikacji. Sąd w rozpatrywanej sprawie uznał, że nie ma potrzeby dopuszczania dowodu z opinii biegłego sądowego, gdyż Sąd samodzielnie może dokonać oceny. Opinia wydana w ww. sprawie ma zatem jedynie znaczenie pomocnicze, wspierające argumentację Sądu, z której jednoznacznie wynika, że ubezpieczony przez ponad 15 lat pracy w Przedsiębiorstwie (...), a potem w (...) Sp. z o.o. wykonywał pracę opisaną w wykazie A Dział IV, poz. 38. Dodatkowo zaznaczenia wymaga, że praca ta może być też kwalifikowana według Działu II, zatytułowanego: "W energetyce" (prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych) wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia. Ubezpieczony izolował bowiem rurociągi i zbiorniki przesyłające ciepłą wodę i parę wodną, a zatem można uznać, że były to prace przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń ciepłych. Dokonując takiej kwalifikacji Sąd miał na uwadze, że zarządzenie nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach przemysłu chemicznego i lekkiego (Dz. Urz. (...) 1987r., Nr 4 poz. 87) w dziale II, zatytułowanym "W energetyce" pod pozycją 1 dotyczącą prac przy wytwarzaniu, przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych, w pkt 28 wymieniało stanowisko montera izolacji (izolera) ciepłej.

Wyłączeniu z okresu, który może być przyjęty jako okres pracy w warunkach szczególnych, podlega wspomniany okres praktycznej nauki zawodu. Mimo tego sumaryczny okres zatrudnienia w warunkach szczególnych (nawet, jeśli odliczone zostałyby również prace na budowach eksportowych) wynosi wymagane 15 lat. Wobec tego przyznanie świadczenia, o które się ubiegał ubezpieczony, było możliwe.

Odnosząc się do terminu, od jakiego Sąd uznał za możliwe przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury, wskazać należy na treść art. 129 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zgodnie z którym świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Ogólną zasadą prawa emerytalno-rentowego jest więc, że świadczenia wypłaca się na wniosek zainteresowanego, poczynając od dnia powstania prawa do emerytury (tj. spełnienia ustawowych warunków), lecz nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o świadczenie.

W przedmiotowej sprawie S. W. złożył wniosek w dniu 5 października 2017r., zatem mógł uzyskać świadczenie od pierwszego dnia miesiąca, czyli od 1 października 2017r. Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił więc decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od ww. daty.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem i aktami rentowymi doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego.